Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timişoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontul 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonkint 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékü valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesitéssel: havonkint 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdijasok részére: havonkint 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1928 / PÉNTEK / NOVEMBER 23 — ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI — TIMIŞOARA, IV. EVF. / 273. SZÁM

Nincs magyar paktum

Nehézségek a németek és kormány közötti megegyezés végrehajtása körül — A németek nem jelölnek az egységes kisebbségi front dezertőrjeivel együtt

Ujra feléled a magyar-német blokk

Temesvár, nov, 22.

Elérkezett a tizenkettedik óra, amikor sem a kormány, sem a kisebbségi pártok már nem halaszthatják a döntést: együtt vesznek-e részt a választásokon, vagy pedig külön-külön. Amikor e sorokat irjuk, a helyzet az, hogy a Magyar Párt és a nemzeti parasztpárt között a paktumtárgyalások végleg meghiusultak, mig a németekkel sikerült ugyan választási egyezményt kötni, azonban csak elvi megállapodás történt. A kormány hajlandó volt a szászok és a bánsági svábok jelöltjeit is saját választási listájára felvenni, de ettől az elvi jelentőségü megállapodástól a gyakorlati megvalósitásig az ut számos erkölcsi tilalomfával van szegélyezve.

Már napok előtt rámutattunk arra, hogy ugy a magyarság, mint a németek részéről a közös listán való jelölés tekintetében nagy nehézségek fognak felmerülni,

mert egyik kisebbség sem lesz hajlandó olyan áron vállalni a kényelmes választási harc lehetőségét, hogy ugynevezett disszindensekkel vagy — amint erősebb kifejezéssel is szokták őket illetni — dezertőrökkel együtt csináljon választást. Kolozsvárott tegnap délután ült össze a nemzeti parasztpárt központi jelölő bizottsága és még ott is folytak a tárgyalások a kormány megbizottai, valamint a német párt vezetői között, hogy a jelölések miként történjenek. Ebben a tekintetben nagy nehézségek merültek fel, amelyeket a magunk részéről áthidalhatatlanoknak itélünk és ezért valószinü, hogy minden elvi megállapodás ellenére is a németek sem haladnak együtt a kormánnyal a választásokon.

A végső szót a Magyar Párt holnapi intézőbizottsága és a németeknek szintén holnap tartandó választmányi ülései mondják ki.

Korai volna talán a mai helyzetben jóslásokba bocsátkozni, azonban figyelembe véve az adottságokat, a magyarok és németek közötti régebbi fegyverbarátságot, nem tartjuk kizártnak, hogy az utolsó pillanatban felujul a kisebbségi blokk és magyarok, svábok, szászok testvéri jobbot nyujtva egymásnak, együttesen viszik diadalra azt a zászlót a választásokon, amelyre a kisebbségi jogokért való becsületes harc jelszavai vannak irva.

A testvérharc évtizede

Vajda Sándor belügyminiszter tegnap délben Kolozsvárra érkezett, hogy a nemzeti parasztpárt erdélyi jelölőlistájának végleges megállapitásánál személyesen is résztvegyen. Az állomáson Bocu Szevér, Voicu-Nitescu és Dan Szevér miniszterek, Pop-Cicio István volt szenátusi elnök, Pap Danila hadtestparancsnok, Mihali Tivadar polgármester és Popa Ádám prefektus fogadták. A tömeg lelkesen tüntetett Vajda miniszter mellett, akit Mihali polgármester, Popa prefektus, majd Socol Aurél, a kolozsvári tagozat elnöke, üdvözöltek. Vajda miniszter a következőkben válaszolt:

— Tiz év után eljutottunk az igazság utjára, arra az utra, amelyre mindig törekedtünk. Az elmult tiz esztendő a testvérharc évtizede volt. Testvér testvér ellen kellett, hogy harcoljon, mert sajnos eltévelyedők voltak. Ma a nemzeti parasztpárt, az igazság munkájának megkezdése napján, keblére akarja ölelni az eltévelygőket is, mint az apa a megtért tékozló fiut.

Dan Szevér miniszter beszélt ezután, majd Vajda Sándor és kisérete bevonult a **városba. Még a** délután folyamán megkezdődtek a nemzeti parasztpárt erdélyi jelöléseinek részletes tárgyalásai, amelyek a késő éjjeli órákig huzódtak el.

Temesvár szavazóhelyei és választási elnökei

Radi Timot dr. törvényszéki főelnök tegnap összeállitotta Temesvár és Temestorontálmegye szavazókörzeteit, egyben megejtette a sorsolást a birák között az elnöki teendők ellátására. A megyét Temesvárt is beleértve, harminchét szavazókörzetre osztotta be. A szavazókörzetek Temesvárott a kövekezők:

I. Szavazókörzet. Szavazóhelyiség a Banatia tornaterme. Elnök Agraru György járásbiró. Itt szavaznak az A, B, C kezdőbetüs temesvári választók, valamint Gyirok község választói. Szavazók száma: 3097.

II. Szavazókörzet. Szavazóhelyiség a felsőkereskedelmi iskola nagyterme. Elnök: Tarcinius Vazul járásbiró. Ebbe a körzetbe tartoznak a D, E, F, G kezdőbetüs temesvári szavazók. Giroda község is itt szavaz. A szavazók száma 2717.

III. Szavazókörzet. Szavazóhelyiség a piarista gimnázium. Elnök: Micle a György dr. törvényszéki biró. Itt a H, I, J, K betüs temesvári választók szavaznak. Összesen van 2962 szavazó.

IV. Szavazókörzet. Szavazóhelyiség a zsidó liceum. Elnök: Hermann Jánor dr. táblabiró. Az L, M, N, O, P kezdőbetüs temesvári választók és Ság község választói járulnak itt az urnák elé. Szavazók száma 3236.

V. Szavazókörzet. Szavazóhelyiség a Diaconovici Loga gimnázium. Elnök Mateiu Miklós törvényszéki biró. Itt a P, Qu, R, S, Sz kezdőbetüs temesvári választók, valamint Csernegyháza község szavazói szavaznak. Szavazók száma 3149.

VI. Szavazókörzet. Szavazóhelyiség a Carmen Sylva leánygimnázium. Választási elnök: Muntean Emil járásbiró. Itt az Sch, St, T, U, V, W, Z és Zs kezdőbetüs temesvári választók adják le szavazatukat. Szavazók száma 2732.

A temesvári választók a kamarai választások **során, tehát december** tizenkettedikén ebben a hat választási körzetben szavaznak le. A **megyei** szavazók a többi harmincegy választási körzetben szavaznak. **Az egyes** választási körzetekhez tartozó községek a következő helyeken szavaznak. Temesvárott a siketnéma iskolában, továbbá Zsombolya, Nagykomlós, Lovrin, Obessenyő, Nagyszentmiklós, Németszentmiklós, Perjámos, Kétfél, Merczyfalva, Vinga, Lippa, Sustorovác, Fibis, Rékás, Kiszető, Buziás, Niczkyfalva, Törökszákos, Gátalja, Nagyzsám, Detta, Rudna, Gyülvész, Ujpécs, Csákova, Zsebely, Gyertyámos, Biléd, és Remete községekben. A választási elnök tisztjét mindenütt részint temesvári, részint különböző járasbiróságok birái látják el. A választási helyiségekbe csupán a bizalmi emberek és a jelöltek léphetnek, akik igazolványt kapnak. Akik a választástól igazolatlanul távoltartják magukat, ötszáz lei pénzbirságot kötelesek fizetni. Tizenöt naptól három hónapig

Rendkivüli kedvező alkalmat nyujt

DEUTSCH TESTVÉREK cég Timişoara

Belváros, Mercy-utca 8. Gyárváros, Coronini-tér sarok.

KARÁCSONYI BEVÁSÁRLÁSHOZ LEGOLCSÓBB ELŐNYÁRAK MELLETT

A cégnek sikerült egy nagy árutételt legizlésesebb választékban kedvezően beszerezni, s igy a mai sulyos gazdasági viszonyok mellett is a kevésbbé tehetősebb vevőközönségnek is egyedüli lehetőséget nyujt nélkülözhetetlen szükségletét,

KABÁT, SZÖVET, FLANELLEK, BARCHENDEK

és egyéb textilárukban fedezni 3537

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

terjedhető fogházbüntetést kapnak, akik hamis név alatt szavaznak, akik bünös uton jutottak szavazási igazolványhoz, akik kétszer akarnak leszavazni, vagy akik más-más szavazókörzetben kisérlik meg a leszavazást. Egy évig terjedhető elzárásra itélik azokat, akik fegyverrel hatolnak a választási helyiségbe, ugyanilyen büntetésben részesülnek azok, akikről beigazolást nyer, hogy szavazatukat eladták, vagy szavazatokat vásároltak. Egy évi börtönbüntetést kap az, aki bárkit megakadályoz abban, hogy leszavazhasson. Hat hónapig terjedhető elzárásban részesitik azokat, akik a választási elnököt és társait munkájuk elvégzésében megakadályozzák.

Szabadságolt csendőrség

A vezérkar és a hadügyminiszter tárgyalásai alapján a csendőrség főparancsnoksága tegnap szabadságolta az 1926. évi kontingens mintegy tizenkétezer emberét. Ezzel közel belül száz millió leit takaritanak meg a költségvetés javára. Egyidejüleg meg szüntették a mozgó csendőrkülcsitményeket is és ezeknek tisztjeit visszahelyezték a csapattestekhez, ahol őket rendes katonai szolgálatra osztották be.

Liberális recept

A német-román egyezmény véglegesnek tekinthető ugyan már, de nagy nehézségek merülnek majd fel a végrehajtása körül. A liberális kormány ugyanis bizonyos kötelezettségeket rótt az egyezmény kapcsán a Nemzeti Bankra anélkül, hogy a liberálisok a jegybankot erről értesitették volna. Ennélfogva az egyezmény több pontjának végrehajtása nehézségekbe fog ütközni és ujabb tárgyalásokat igényel. A német parlament a megegyezést még december tizenhatodika előtt ratifikálja.

A diákság manifesztációja

Az Adeverul értesülése szerint az országos diákszövetségek december elsejére tervezett manifesztációja szigoruan zártkörü lesz és az erőszakoskodásoktól távol fog állani. A lap szerint a minisztérium meg van győződve arról, hogy a diákság ezt az évet békésen fogja eltölteni és nem hagyja magát az agent provokatőröktől félrevezetni.

Rothermere a Maniu-kormányról

A külföldi sajtó, különösen az angol lapok, még mindig nagy cikkekben foglalkoznak a Maniu-kormány kinevezése nyomán előállott uj román belpolitikai és külpolitikai helyzettel. Legujabban nagy feltünést kelt Rothermere lord nyilatkozata, amelyet az ujságok élénken kommentálnak. A lord kifejezett magyarbarátságáról ismeretes és igy nyilatkozatában természetesen foglalkozik a román-magyar politikai vonatkozásokkal is. Teljesen uj világpolitikai helyzet kezd kialakulni — mondotta — amihez a magyar politikának is alkalmazkodnia kell. A konzervativ kormányzatot nagyon sok helyen radikálisabb és demokratikusabb irányzat váltja fel. A román belpolitikának nagy előnyére van az uj kormány népszerü politikai irányzata. Maniunak, aki igen értékes ember, számolnia kell azzal, hogy Romániának gazdasági reorganizálására feltétlenül szüksége van a Magyarországgal való kapcsolatok felvételére. Ha a miniszterelnök valóban előrelátó és nagy koncepcióju államférfiu, akkor bizonyára felismeri a helyzetet és azokat a kötelezettségeket is, amelyeket nemzetének érdeke az általános európai helyzetből kifolyólag reá hárit.

Nyugdijasok a prefektusnál

A nyugdijasok temesvári szövetsége tegnap délben tisztelgett Cigareanu Liviusz dr. prefektusnál. A küldöttséget Brebera Vencel dr. elnök vezette, a küldöttség soraiban voltak Nemes József, Gerdanovits Sándor, Alexi Lajos és Biró József. A prefektus szivélyesen fogadta a nyugdijasok küldöttségét, amelynek nevében Brebera Vencel dr. mondott üdvözlő beszédet. Hangsulyozta, hogy a nyugdijasok egyetlen reménysége a Maniu-kormány, amely a nyugdijasokkal szemben elkövetett igazságtalanságokat helyrehozza. Szivből üdvözli a prefektust, mint az uj korszakot jelentő kormánynak temesvári képviselőjét. Rámutatott végül azokra a sorozatos hibákra, amelyeket a nyugdijak rendezése körül eddig elkövettek és amelyeket különösen az erdélyi és bánsági nyugdijasok éreztek.

Cigareanu Liviusz dr. prefektus válaszában kijelentette, hogy ismeri a nyugdijasok szomoru sorsát.

Már áttanulmányozta azt a memorandumot, amelyet a nyugdijasok hozzá elküldöttek, sőt azt Maniu Gyula miniszterelnökhöz is eljuttatta.

Bizzanak a miniszterelnök egyenességében, igazságosságában, aki a nyugdijasok ügyét is rendezni fogja.

Az üdvözlés után a prefektus még elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Fentartotta Cosma Aurél táviratának tartalmát

Ugy a liberális, mint a nemzeti parasztpárt köreiben nagy kavarodást keltett Cosma Aurél dr. volt miniszternek a régenstanácshoz és a miniszterelnökhöz küldött távirata, a mely szerint a kormánypárt ügynökeinek tevékenysége folytán a Bánságban ujra feléledtek a tiz év előtti forradalmi és bolseviista idők. Tegnap közöltük ugy a volt miniszter táviratát, mint Cigareanu Liviusz dr. prefektus nyilatkozatát. Alkalmunk volt erről a kérdésről beszélgetést folytatni Cosma Aurél dr. volt miniszterrel, aki a következőket mondotta:

— Ami a régenstanácshoz és a miniszterelnökhöz intézett táviratomat illeti, annak tartalmát elejétől végig fentartom és vállalom érte a felelősséget. Amiket közöltem, azok tények, amelyeknek igazságát lesz alkalmam illetékes helyen is bebizonyitani. A nemzeti parasztpárt azon határozatát, hogy állitásaimért a biróság előtt fog elégtételt keresni, örömmel veszem tudomásul, mert a független biróság előtt is sikerülni fog állitásaimat igazolni. Ennek a törvényes eljárásnak a legnagyobb nyugalommal nézek elébe.

A választói listák kiegészitése

A városházán december hónapban kezdetét veszi a kamarai és szenátusi választásokra vonatkozó választói listák kiegészitése. A polgármesteri hivatal felhivja mindazon Temesvárott lakó és huszonegyedik életévüket betöltött román állampolgárokat, hogy a kamarai listába való felvétel végett december harmineegyedikéig a városháza első emeletének 22. számu hivatalában jelentkezzenek. A jelentkezés alkalmával hozzák magukkal az állampolgársági bizonyitványt és a személyazonossági piros igazolvány. A jelentkezéseket naponta reggel 8—12 és délután **4—6 óráig** lehet eszközölni. Felhivja a polgármesteri hivatal Temesvár polgárságát, jelensék be, amennyiben **tudomásuk van**, hogy valamelyik, a választói jegyzékekbe felvett egyén a törvény értelmében méltatlanná vált a választói jog gyakorlására. Mindazok a kamarai választók, akik ebben az évben elérték a negyvenedik életévüket, hivatalból kerülnek a szenátorválasztók listájába.

Késő éjszakai jelentés

Késő éjjel jelenti kolozsvári tudósitónk, hogy a németség vezetőivel ismét felvették a paktumtárgyalások fonalát. A tárgyalások vezetésével Roth Hans Ottó drt és Connerth Frigyest bizták meg. Hivatalos jelentést a tárgyalásokról nem adtak ki, kiszivárgott hirek szerint azonban a németeknek összesen tiz szenátori és képviselői mandátumot ajánlott fel a kormánypárt. Ebből a svábok egy szenátori és egy képviselői mandátumot kapnának. A svábok két jelöltje Muth Gáspár dr. és Connerth Frigyes lenne. További hirek szerint a cionisták nyolc mandátumhoz jutnának, főleg Nagyváradon és Mármarosban, a szocialisták kilenc mandátumot nyernének és pedig ezekből a Bánságban kettőt. A Magyar Párttal végleg megszakadtak a tárgyalások. A jelölő tárgyalásokat ma folytatják.

Nedeanu adózási rendszere a tábla előtt

Temesvár, november 22.

A temesvári itélőtábla tegnap több adópanaszt tárgyalt A panaszok közül a tábla tizet elutasitott, mig kettőben helytadott a felhozott érveknek. Coppony Márton, brassói gyáros, tulajdonát képezi a régi temesvári papirgyár épülete. Az 1927. évi adóvallomások során Coppony bejelentette hogy az épület lakóitól 148.776 lei házbért kap. Az adókivető bizottság előtt bemutatta a házbérkönyvecskéket is, de azokat a bizottság nem vette figyelembe, azt mondotta, hogy a házbérkönyvek nem helytállóak és ezért 1.002.400 lei adóalap után vetette ki az adót. A felebbezési bizottság az adókivető bizottság által megállapitott adóalapot csupán 887.000 leire szállitotta le. Az adókivetés panasz formájában tegnap a temesvári tábla elé került, ahol Bürger Ernő dr. utalt arra, hogy a pénzügyi hatóságok önkényesen minden bizonyitás mellőzésével egyszerüen leszögezték, hogy az adókőnyvecskék nem összinték és megállapitották az adót. Kimutatta, hogy a felemelt házbérek mellett idén alig ötszázezer lei tesz ki a házbér. A tábla erre feloldotta az adókivetést, uj kivetésre utasitotta a pénzügyigazgatóságot, egyben hangoztatta, hogy az adókivető bizottságnak nem áll módjában a benyujtott bizonyitékokat mellőzni.

Primaria Municipiului Timisoara.

No. I. 33561
din 5 Noemvrie 1928

Publicaţiune

Primaria Timisoara aduce la cunostinta pensionarilor publici, ca pentru obtinerea certificatelor de pensiune ce trebue prezentate anual la Administratia financiara, fiecare penzionar, odata cu fiecarea vizei livretului de pensiune pe luna Decemvrie a. c. la Sectorul administrativ din circ. in care domiciliaza sa aduca cu sine si buletinul rosu de inscriere la Biroul Populatiei spre a i-se prenota datele necesare pentru certificat.

Certificatele de pensie intocmite se vor p elua personal de fiecare pensionar tot la Sectorul respectiv, incepand dela 2 Ianuarie 1929, odata cu facerea vizei livretelor de pensiune pe luna Ianuarei.

Primar:
dr. Georgevici m. p.
Secretar:
Sagovici m. p.
Pentru conformitate:
Dr. Bugariu
şef de serviciu.

Viaszosvászon
ASZTALTERITŐK
60×100 nagyság lei 60·—
80×115 „ „ 92·—
85×115 abgepasst „ 130·—
HAAS LIPÓT
linóleum- és szőnyegáruháza
TIMIŞOARA, Bul. Reg. Ferdinand 5.

Kereskedők, iparosok figyelmébe!
Ha Kolozsvár lakósairól, ügyvéd-, orvos-, mérnök-, közjegyző-, konzulátus-, bank-, biztositó-, gyár-, részvénytársaság-, kereskedő- és iparostársadalmáról betürendes, pontos kimutatást akar, még ma rendelje meg Mihnea Pál rendőrfőnök 700 oldalas Cim- és lakjegyzékét!!!
Mihnea Pál * CLUJ St. G. Berthelot 21/a
Rendelőjegy.
Kérjük cimünkre a Cim- és Lakjegyzéket megküldeni. Előfizetve: 300 Lei. Utánvéttel: 500 Lei.
A rendelő; .....
Pontos cime: .....
Vágja le a rendelő-jegyet és egy lapon küldje be a * jelzett cimre.

„OLLA" GUM..?
Olla" a leg elsőrendübb nyersanyagból, a modern, szaktudomány eljárása szerint készül és bebizonyithatólag a Gummitechnika legnagyobb vivmánya. Minden darab többszörösen ellenőrizve, tehát „Olla" teljes garanciát nyujt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Torkig van az elkeseredett nép Majláthfalván Niederhauser Rezső községi jegyző uralmával

Majláthfalva, november 21.

Niederhauser Rezső jegyző ellen sohasem fogy ki a majláthfalvai lakosság a panaszokból. 3 esztendő előtt került a községbe, amelynek lakosait előbb végigjárta és kérte, hogy járjanak el érdekében és kérjék Majláthfalvára való kinevezését. Megigérte, hogy hálás lesz irántuk. Niederhauser Rezső azóta az egész községet terrorizálja, kihasználja. A község lakossága elkeseredetten látta, hogy csalódott Niederhauserben. Egy darabig csak türt, hallgatott, de aztán megindult a megyeházán a panaszok áradata Niederhauser jegyző ellen. A panaszok hatása alatt felfüggesztették állásától és szigoru eljárást helyeztek ellene kilátásba. Azonban a dologból nem lett semmi. Niederhauser jegyző ugyanis nagy szolgálatokat tett a liberálisoknak,

megakadályozta a nemzeti parasztpárt és a Magyar Párt gyüléseit és ezért liberális barátai elintézték ügyeit ugy, hogy a haja szála sem görbült meg.

Majláthfalva községben azonban egyre gyüjtik a panaszokat a jegyző ellen, mert remélik, hogy most, amikor más rezsim van, sikerülni fog Niederhauser Rezsőtől megszabadulniok. A jegyző jogtalanul maga kezeli a községi pénzeket és irányitja a községi pénztárost. Érdekes eset történt a községi iskolai birságpénzekkel. Nagy István igazgatótanitó juliusban a községházán Herczeg Károly birótól kérte ezeknek az iskolai pénzeknek a kiszolgáltatását. A biró nem tudott ezekről, a jegyző szokás szerint nem volt a községházán, Szécsi Pál pénztáros végül kijelentette, hogy az iskolai birságpénzeket még áprilisban átadta az iskolaszéki elnöknek, Hankó György esperesplébánosnak. Az igazgatótanitó érdeklődött Hankó esperesnél, aki elmondta, hogy áprilisban Szécsi csakugyan átadott neki egy halom pénzt, amelyről azonban nem mondta meg, hogy micsoda, sem kimutatást nem adott róla, sem nyugtát nem kért.

Hankó esperes a nála hagyott pénzt, amelyet boritékban őrzött, Nagy István jelenlétében megszámolta és az négyezernegyven leit tett ki.

Mikor másnap a jegyző a dologról értesült, követelte, hogy az esperes adja vissza a birságpénzeket, vagy pedig adjon azokról nyugtát. Érdekes, hogy féléven keresztül volt ez a pénz Hankó esperesnél, ezalatt többször rovancsolták a községi pénztárt és abban mégsem fedeztek föl hiányt. Hogyan lehet ez? Hankó György plébános november 2-án adott nyugtát a pénzről. Ha tehát eddig nem volt pénztárhiány, akkor most a nyugta folytán feleslegnek kell ott lennie.

A nyáron egy másik eset is történt, amely ugyancsak jellemzi a majláthfalvai községi pénzkezelést. Szécsi Pál pénztáros felkereste Hankó esperest és egy bizonyos összeg pénzt kért tőle, addig — mondotta — amig a jegyző hazaérkezik, mert

Vingára be kell szállitani az egyenes állami adót és hiányzik a pénzből. Hogyan hiányozhatott az adópénzből? Kinek a mulasztásából?

Hankó György esperes ugy ezt, mint az előző esetet szóvá tette legutóbb a községi nagytanácsi ülésén, amelyen azonban Niederhauser jegyző megint nem volt ott.

Niederhauser jegyző nem szereti, ha Herczeg Károly biró és Szécsi Pál pénztáros tulságosan sokat érintkeznek a néppel. Valószinüleg attól tart, hogy kikottyantják dolgait. A minap iskolaszéki nagygyülés volt az egész község részvételével. Hankó esperesnek azonban aznap a fiókegyházban, Monostoron kellett misézni. Az iskolaszék előzetesen ugy határozott, hogy helyette Herczeg Károly biró elnököljön a gyülésen. A tanácskozás megkezdődött, amikor egyszerre megjelent Niederhauser jegyző, kihivatta Herczeg Károlyt, hosszasan beszélt neki, aminek az volt a következménye, hogy

Herczeg az igazgatótanitó hivására visszament a terembe és a gyülést egyszerüen berekesztette.

Egyelőre csak ennyit Niederhauser Rezső majláthfalvai jegyző ujabb viselt dolgairól. Ajánljuk ezeket Cigareanu Liviusz dr. megyei prefektus figyelmébe.

Kubán Endre.

Vig hegedüszó

és mulatozás közben fogtak el két veszedelmes betörőt

Temesvár, nov. 22.

Molnár János és Dobosan Milán, a Fiducitate őrzési vállalat ellenőrei, a Belváros tőszomszédságában a kaszárnyák mögötti sáncokban téglából és fagerendából durván összerótt kalyibát fedeztek fel és észrevettek azt is, hogy oda mindenféle gyanus alak jár. Jelentést tettek Plank Frigyes detektivfőnöknek, aki két detektivvel együtt elment a helyszinére. A kalyiba lakója Macskási Istvánné hetven esztendős öregasszony, aki elmondta, hogy

szoktak nála megfordulni mindenféle fiatalemberek, akik ott hagyják nála holmijukat és azért néhány leit fizetnek.

A rendőrség emberei a lakásban kutatást tartottak és találtak egy katonakoffert, amelyben fehérnemü és két katonaköpeny volt, továbbá egy összetépett levelezőlapott, amely Fara Péter tüzérezredbeli tizedesnek volt cimezve az Erdélyi kaszárnyába. Plank Frigyes erre a térparancsnokságtól kért egy katonai detektivet és a kaszárnyába ment. Fara Péter tizedes elmondta, hogy nyolc nap előtt a kaszárnyának abba a raktárába, amelyben az ő szakaszának ládái vannak, ismeretlen egyének betörtek, onnan elvittek két köpenyeget és Fara Péternek civil ruháját, fehérnemüjét és a hegedüjét. A vizsgálat további folyamán megállapitották, hogy Pettüzérek, akik októberben leszereltek, azóta többször fordultak meg a kaszárnyában és a lopás gyanuja azonnal rájuk esett. Plank Frigyes keresésükre indult és megállapitotta, hogy mindketten a Munkástelep 2. számu házában laknak özv. Tódor Mihálynénál.

Mikor Plank detektivfelügyelő a ház elé ért, onnan éppen vig mulatozás és hegedüszó hallatszott.

Meglepték Chisozant és Petrant, akik két másik fiatalemberrel mulattak. A két betörőt bevitték a rendőrségre, ahol beismerték a kaszárnyában elkövetett betörést. Azonkivül bevallották azt is, hogy a város területén tiztizenöt cukorkaautomatát feltörtek és kifosztottak. Mindkettőt a nyomozás befejezése után átkisérik az ügyészséghez.

Feldarabolta haldokló apját

Eszék, november 21.

Martinci szlavoniai községben lakott Teodorovics Lajos hetven éves gazda, aki már hosszabb idő óta betegeskedett. Halálát érezte közeledni, mire tegnapelőtt betegágyához hivatta három fiát és rendelkezett vagyonának közöttük való felosztása iránt. A vagyon felosztásába két fiu belenyugodott de Zsivko, a gazdálkodó harminc éves fia szemrehányást tett apjának, hogy nem juttatott neki többet a vagyonból. A sulyosan beteg ember és a fiu között szóváltás támadt. Zsivkó szidalkozásban tért vissza. A fiu odaugrott az mazni kezdte apját, majd eltávozott a szobából és nem sokára baltával a ágyhoz és a baltával fejbevágta apját. A hatalmas ütés kettészelte a szerencsétlen öreg ember koponyáját és nyomban meghalt.

Az apagyilkos ezután a vértől megvadulva tovább kaszabolta a holttestet, ugy hogy valósággal feldarabolta.

A feldühödött ember ezután a bútorokat kezdte zuzni. Összevagdalta az asztalt és a székeket, a fából máglyát rakott és leöntötte petróleummal.

A zajra időközben figyelmesek lettek a szomszédok, akik az ajtóhoz rohantak, de az be volt zárva. Többen dorongokat hoztak és bevertek az ajtót. Amikor a szobába léptek, megböbbentő látvány tárult a szemük elé:

az ágyon felismerhetetlen véres husesomó feküdt és a padló tele volt friss vérrel.

A szoba közepén kidülledt szemekkel baltával a kezében ott állt a gazdálkodó fia és a földön összetörve hevert egy petróleumlámpa, amelynek tartalmát a farakásra öntötte a gyilkos.

Többen a dühöngő emberre vetették magukat, aki ellenállás nélkül megadta magát. A gyilkost kivonszolták az udvarra és ha a csendőrök idejekorán meg nem érkeznek, a feldühödött tömeg meglinceseli az apagyilkost.

Teodorovics Zsivkót letartóztatták, de kihallgatni nem lehetett, mert a kérdésekre nem adott összefüggő és érthető választ, amiből arra következtetnek, hogy a gyilkos fiu elméje megzavarodott.

—

Králik István

Temesvár, nov. 22.

A mindig kedves, mindig mosolygósan jókedvü Králik István meghalt. Szervezetét váratlanul gyilkos kór támadta meg és hiába keresett gyógyulást a legnevesebb professzor hatalmasabb volt a csontkezü Halál. Elragadta őt körünkből és soha többé nem fogja mesélni jóizü adomáit, soha nem halljuk többé gondtalan, vidám kacagását.

Rosszul ismerték azonban, akik csak a kellemes és szellemes causeurt látták benne. Tudott ő komoly dolgokban komoly lenni és az is volt. Hosszu éveken keresztül volt Temesmegye törvényhatósági bizottságának tagja és mint vojteki földbirtokos komoly gazdasági szakismeretekkel rendelkezett. Törhetetlen hive volt annak idején a függetlenségi pártnak és annak Justh-frakciójában igen élénk és tevékeny szerepet játszott. Becsületes, meg nem alkuvó magyar érzését átmentette az uj viszonyok közé és a Magyar Párt vezetőségének is igen értékes tagja volt. Négy hét előtt megbetegedett, komoly gégebaja keletkezett és gyógykezelésére céljából Budapestre utazott. A magyar fővárosban Lóránt tanár megoperálta, de már nem lehetett rajta segiteni és tegnap délután két órakor Budapesten meghalt. Elhunytát fivérén, Králik László földbirtokoson kivül sógornője, született Jahner Laura, a Prepeliczay-család, továbbá kiterjedt előkelő rokonság, őszinte barátainak és tiszteelőinek nagy száma gyászolja. Holttestet valószinüleg Temesvárra szállitják és itt helyezik örök nyugalomra. A romániai kisebbségi magyar nemzet hü fiát és lelkes harcosát vesztette el vele.

PITTONI-kép a legszebb karácsonyi ajándék

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hirek

Visszhang

volt a gyors válasz tegnapi bejelentésünkre, mellyel ujabb és ujabb társadalmi rétegeknek akartuk lehetővé tenni, hogy előfizetői lehessenek a Déli Hirlapnak. A nagy magyar célokat csak ugy szolgálhatjuk igazán, ha állandó összeköttetésben, a legszorosabb kapcsolatban vagyunk egymással mindnyájan, magyarok. Ezt az állandó kapcsolatot teremti meg a magyar ujság, a Déli Hirlap. A cél szolgálatában ujabb áldozatot hozunk, amikor elhatároztuk, hogy mindazok, akik legkésőbb december ötödikéig legalább félévre előfizetnek, ujévig ingyen kapják a Déli Hirlapot az előfizetési dij beérkezésének napjától kezdve. Az áldozatkészségben még tovább megyünk, amikor engedünk több nyugdijas ma közvetitett kérelmének, hogy gyenge anyagi helyzetükre való tekintettel részükre további kedvezményeket biztositsunk. Az állami nyugdijasok ugyanis huszonöt százalékos kedvezményt élveznek az előfizetésnél. Hogy számukra még inkább megkönnyitsük a laphoz olcsón való hozzájutást mindazoknak, akik legkésőbb december hó ötödikéig csupán egy negyedévre előfizetnek a Déli Hirlapra, az előfizetés megtörténtétől azonnal meginditjuk a lapot cimükre, akár Temesvárott, akár vidékre ugy, hogy azt ujévig ingyen kapják és a negyedévi előfizetés csak január elsejétől kezdve számit. Valamennyi uj előfizetőnek pedig, aki csak december hónapra már most előfizet, elsejéig ingyen küldjük a lapot. A legmozgalmasabb politikai viszonyok között, amikor folynak a választási előcsatározások, a választások maguk pedig küszöbön állanak, ingyen adjuk uj előfizetőinknek a Déli Hirlapot. Megkapják természetesen a vaskos karácsonyi számot is, mely dus és változatos tartalmával hetekre való olvasmányt nyujt.

— **Tizennyolc nyelven beszélő magyar tudós tanulmányutja.** Budapestről jelentik: Zajthy Ferenc, a magyarok turáni eredetének kiváló kutatója, aki tizennyolc nyelven beszél, Bombayba utazott, hogy az ottani magyar kollégium megszervezéséről tárgyaljon.

— **A Vörös Kereszt sikerült estélye.** Az Országos Vörös Kereszt Egyesület temesvári fiókja nagyszabásu divatrevüt és bált rendezett. A revü megkezdése előtt Dogariu Virgil dr. ismertette a Vörös Kereszt keletkezését és célját. A divatrevü során egész sereg uj kreáció került bemutatásra, miközben Dumitriu ezredes szellemesen konferált a divatról. Majd bál következett, amelyhez a zenét a katonai zenekar szolgáltatta. Az estélyen résztvett Temesvár tátsadalmának szinejava. Az est sikerének érdeme dr. Márta Sándorné elnöknőt, Márta Sándor dr. táblai főelnök feleségét illeti.

— **Eljegyzés.** König Leó gépészmérnök, a Kazántulajdonosok Egyesületének felügyelője, eljegyezte Schillinger Kató urleányt Nagykörösről. (Minden külön értesités helyett.)

Sürgeti akasztását a gyilkos bankrabló

Pozsony, nov. 21.

Óriási szenzáció volt annak idején — mint azt megirtuk — a nagybiccsei bankrablás, melynél Bognár Lajos két társával meggyilkolta a bankpénztárost, menekülés közben pedig agyonlőttek két csendőrt és három parasztembert, akik fel akarták őket tartóztatni. Bognár Lajost ezért a biróság halálra itélte. Az itélet kihirdetése után Bognárt a lipótvári fegyházba szállitották, hogy ott várja be kegyelmi kérvényének elintézését. Bognár most levelet intézett védőjéhez, melyet teljes egészében közlünk, mert rendkivül érdekes bepillantást enged ennek a többszörös rablógyilkosnak lelki világába. A levél a következő:

»Nagyságos ügyvéd ur, tudatom, hogy itt semmi sincs ugy, ahogyan Ön azt nekem megigérte. A vasak háromszor olyan sulyosak, mint Pozsonyban voltak és a mozgási lehetőség még kevesebb. Dohányozni egyáltalán nem lehet, mert errefelé sehol sincs trafik. Teljesen ugy bánnak velem, mint egy elitélttel, nem pedig ugy, a mint egy vizsgálati fogollyal dukálna. Nagyon kérem önt, ügyvéd ur, sziveskedjék minél előbb intézkedni, hogy innen elszállitsanak, mindegy, hogy hová, akár Pozsonyba is. A legfontosabb az, hogy a vasakat levegyék rólam és hogy ugy bánjanak velem, mint aki akasztás előtt áll, hadd verhessem el a pénzemet ugy, a hogy akarom. Ezek a vasak már egészen életunttá tesznek engem. Kérem önt, ügyvéd ur, sziveskedjék sürgősen eljönni hozzám. Elhatározott szándékom, hogy visszaveszem a kegyelmi kérvényt. Nem akarok kegyelemért folyamodni, azt akarom, hogy akasszanak fel. Itt a beszélő (értsd: óra) minden szerdán és szombaton van, de ezzel ne törődjön, ügyvéd ur, jöjjön minél előbb, mert igen sürgős a dolog. A kegyelmi kérvényt mindenesetre vissza kell vonnom.

Kérésemet ismételve, maradok kiváló tisztelettel Bognár Lajos.«

A levélből kiderült, hogy Bognár még mindig nem adta fel a reményt, hogy megszökhetik és ezért panaszkodik a rabbilincsek miatt. Védője most elutazott halálraitélt védencéhez és megkiséreli, hogy kiverje fejéből a kegyelmi kérvény visszavonásának gondolatát. Mindenesetre érdekes, hogy az elitélt maga kéri, minél előbb akasszák fel . . .

SZAKADÁS A MAGYAR SZOCIALISTA PÁRTBAN. Budapestről jelentik: A magyarországi szocialista pártot szakadás fenyegeti. Tegnap a pártból kizárták Migray Józsefet azzal a megokolással, hogy bomlasztó munkásságot folytatott és uj párt alakitására tett kisérleteket. Migray harminc esztendő óta tagja a pártnak, amelyben fontos szervezői és ujságirói munkásságot fejtett ki. Migray nyilt levelet tett közé, amelyben kifejti, hogy kilépett a pártból, mielőtt kizárták volna.

— **Fogva marad a gyilkos Visa György.** A temesvári törvényszék tegnap foglalkozott Visa György ügyével, aki — mint megirtuk — szombaton este agyonlőtte Pichl Adolf hetvenkét éves belvárosi órást. A törvényszék Visa letartóztatását megerősitette. Visa György ügyével kapcsolatban Pichl Ödönné, a meggyilkolt Pichl Adolf menye, annak a közlésére kér fel, hogy ő sohasem ártotta magát bele Visáék családi ügyeibe, Annyi tény, hogy a szerencsétlen asszonyt Visa brutalitásaival szemben megvédeni igyekezett és lakásában menedéket adott neki.

* **Ki nem ismeri Kocsonyai konyháját és borát? Aki nem ismeri, az jöjjön el és kóstolja meg a volt Máthé-vendéglőben. Naponta friss temesvári sörcsapolás.**

— **Zsidó ifjuság kulturestje.** A temesvári Aviva Herzlijja és Barissia Herzl, zsidó ifjusági alakulatok, november huszonnegyedikén, szombaton este kilenc órai kezdettel a Ferdinánd szálló télikertjében nagy kulturestet rendeznek. Az estély során a változatos müsor keretében Weissburg Hajim dr., a jeruzsálemi Palesztina-akció delegátusa, mond beszédet. A kulturestélyt tánc követi.

Diszelőadás Lagerlöf Zelma tiszteletére. Stockholmból jelentik: Lagerlöf Zelma irónő hetvenedik születésnapja alkalmából az operában diszelőadás volt. Az udvari páholyban megjelent a trónörökös és **családja a királyi hercegnőkkel és Ileana román hercegnővel.**

Az Arany János Társaság első ünnepi felolvasó ülése e hó huszonötödikén, vasárnap délután öt órakor lesz a piarista főgimnázium disztermében. A változatos müsor kilenc pontból áll, az ünnepi megnyitót Schubert Ferenc emlékezete cimen Járosy Dezső, az Arany János Társaság elnöke mondja. Jegyek helyett müsor ára az első hat sorban 30 lei, a második hat sorban 20 lei, a müsoros állóhely 10 lei. Az elővételi müsorokat számozott ülések kapcsán a Bánát hirlapiroda szolgáltatja ki. A müsorok az Arany János Társaság pecsétjével és a pontos ülőhely számával vannak megjelölve.

— **Elrendelték Threisz Mihály ellen a csődöt.** A temesvári törvényszék tegnap foglalkozott Threisz Mihály zsombolyai téglagyáros csődügyével. Megirtuk, hogy Threisznek a kiegyezésre vonatkozó tárgyalásai kudarccal jártak, mire maga ellen csődöt kért. A törvényszék tegnap kihallgatta Threisz Mihályt, aki fentartotta a kérelmet és a törvényszék elrendelte a csődöt. A csődtömeghez több téglagyár és egyéb iparvállalatok tartoznak. A passziva harminc millió lei, az aktiva huszonhét millió lei. Csődtömeggondnok Baran Koriolán dr. temesvári, helyettese Horváth Béla dr. zsombolyai ügyvéd lett. A követelések bejelentésének határideje 1929 január 19, azokat január harmincadikán igazolják, a csődválasztmányt február hatodikán alakitják meg.

* **Konyhaberendezések,** alpakka evőeszközök, asztali tárgyak, lakásdiszitési cikkek leszállitott áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

— **Összeveszett feljebbvalójával és öngyilkos lett.** Pesti István negyvenöt esztendős vasuti fütőt a családja mehalai házának udvarán a fészerben fölakasztva holtan találta meg. A vizsgálat megállapitotta, hogy Pesti István kedden este összeveszett egyik feljebbvalójával és öngyilkosságát valószinüleg attól való félelmében követte el, hogy állását elveszti.

— **Karácsonyi ajándék a budapesti munkanélkülieknek.** Budapestről jelentik: A magyar főváros tanácsa hétszázezer pengőt szavazott meg a munkanélküliek karácsonyi segélyére, a szellemi inségmunkára pedig háromszázezer pengőt adott.

A valódi bécsi
„DARMOL"
a legjobb hashajtószer.
Kellemes és fájdalommentes.
Kapható az összes gyógyszertárakban.
Ügyeljen a védjegyre.

FESTŐKURZUS
nyilik
TAHTUNOF N.
festőművész vezetésével. Beiratkozás naponta d. e. 10—12 óráig és d. u. 3—6 óráig a Vointa Banatului szerkesztőségében)
(Dóm-tér 16)

PODRÁCKY FERENC
bőrbutor-kárpitos
TEMESVAR
Gyárváros, Iskola-utca 10

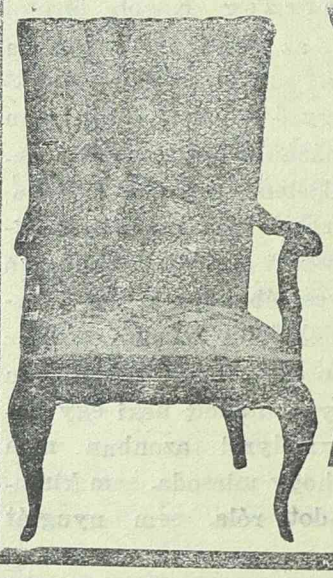

P. F.
Elvállal összes szakmába vágó munkákat függönykészitést és felszerelést.
P. F.
3379

NEM KELL TÖBBÉ BLOKK!
Az uj
NÉPÁRUHÁZBAN
BLOKK nélkül vásárolhat
A jobb áru közül is a legjobbat kapja női- és férfiszövetekben és minden e szakmába vágó árukban, olcsóbban, mint blokkal!
1 ÁLL!
A jó áru olcsó, a rossz áru drága, akármilyen olcsón vásárolta is.
BARTH ÁDÁM
Temesvár-Belváros, Hunyadi-u. 10 és Temesvár-Erzébetv. Emmaus-u. 5
ALAP. 1907 TEL. 2-33

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **A Déli Hirlap panaszkönyve.** ...ptuk a következő levelet: Tekintes szerkesztőség! Az utóbbi időben ...erzsébetvárosi temetőben egymást ...k a virághlopások. Ismeretlen egyé...k sorra járják a sirokat és ahol szép ...rágot látnak, azt onnan egyszerüen ...opják. Legutóbb igy tették egészen ...párrá Diettrich volt gyer...támosi plébános sirját is. Rajtuch Endre vasuti felügyelő sirjá...l pedig tövestül tépték ki a gyönyö...krizantémokat. Mégis csak jó vol..., ha a temetőőr jobban ügyelne ar..., hogy a temetőben mi történik, ...ert hiszen ezekért a lopásokért a fe...lősség részben őt is terheli.

Legyen óvatos

Vegyen zongorát vagy pianinót csakis szakértőnél! Nálam félszázados tapasztalat áll szolgálatára. (3261)
WONKA J. spec. zongorakészitő. Józsefváros, Str. Joffre (Török-utca) 4.

— **Megmérgezte magát egy cukrászny.** Szabadkáról jelentik: Milanovics Juci, huszonnégy éves ...ukrászlány, az elmult éjjel egy deci ...orfiumot ivott és mire elkeseredett ...ttét felfedezték, meghalt. A Milan...ovics-családot üldözi a fátum, mert ... a negyedik öngyilkosság a család...n. Először az apa akasztotta fel ma...it, nemsokára reá az anya végzett ...agával, később pedig a most öngyil...ossá lett Milankovics Juci egyik ...stvére vált meg önként az élettől. A ...erencsétlen leány levelet nem ha...yott hátra, valószinünek tartják, ...ogy betegsége miatt lett öngyilkos.

Meghivó!

Magán- vagy üzleti ügyek beni utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemesebb otthont nyujtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálloda

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szobáainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi áraink ból. (Kitünő házi konyha).

5 pengőt megtakarit

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhet egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!

Elsőrendü kiszolgálás szigoruan családi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. Előzetes szoba-megrendelés ajánltos (5?9.

Dalok a postáról

Autónk versenyt száguld a széllel,
szállunk a levegőben.
Amerikába rádiónk visz
másodpercnyi időben,
Minden gyorsul, csak épp a posta
lassudik egyre jobban, —
hadd mondok erről néhány példát
zengő, rimes sorokban.

Iksz ur a fia születését
megirta egy barátnak,
meginvitálta illőképpen:
jöjjön keresztkomának,
mig Ipszilon a hirt megkapta.
oly sok idő letellett,
hogy nem volt szükség a komára,
hanem már násznagy kellett.

Egy ifju rózsaszin levélben
egy lány kezét megkérte,
megirta, hogy forrón imádja
és majd eleped érte,
a boldogitó igent várta,
s mire megjött az végül,
maga megőszült s vén banyát mar
kapott csak feleségül.

Kereskedő volt Kétszeröt Mór,
rendelt magának árut,
finomat, divatosat, jót is,
szépet, jutányos árut,
ment a levél és mire ott volt,
a gyárosnak kezében,
meleg, kényelmes, puha csőben
ült Kétszeröt Mór régen

Nagy nimolista volt Szivattyus,
várta: derüljön napja,
csak forduljon föl a nagybátyja,
hogy a pénzét megkapja,
pedig rég meghalt az s Szivattyus
koldul az utcaszélen,
mert a levél, mely a hirt hozza,
jön kényelmesen, szépen.

Temesvárra a minapában
jött a postadirektor,
a lapok is szépen megirták,
mert nagy cécó volt ekkor,
ott volt a diszes fogadáson
a prefektus, alispán,
és ottan volt a postafőnök
s nyolc telefónos kislány.

A főnökhöz szól a direktor:
»hol van a fényes rendjel,
mely önnek gyors kézbesitésért
pont hét hónapja ment el?«
»Bocsánat — mond a postafőnök
és mosolyog önhitten, —
hiszen azt is a posta hozza
s igy nem lehet még itten!«

Kóró Pál.

AZ UJ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKJELÖLT. Bécsből jelentik: Beavatottak szerint a többségi pártok a nemzetgyülés jelenlegi elnökét, Miclas Vilmos drt jelölték Hainisch helyébe szövetségi elnöknek. Miclas dr. ötvenhat éves és azelőtt középiskolai tanár volt.

Egyenruhaszövetek

tanulók és egyletek részére, minden minőségben a legolcsóbban kaphatók

Rabong & Schneider

Belváros, Szent György-tér, r. k. püspöki-palota. Telefon 13—38.

* **Minden eddigi szenzációt felülmul** a Royal-kávéház november havi müsora. A legkitünőbb attrakciók bel- és külföldről. Mind egytől-egyig sláger! Ambrozo-csoport öt személy és két dresszirozott majom (melaiss akrobatika) és tánc. Ruth Johnson. A bukaresti „Chat noir" primaballerinája. John és Pola, a budapesti „Moulin Rouge" közkedvelt akrobatikus táncduettje, itt még nem látott uj táncreációkkal. Lory Lorianska, a bécsi „Tabarin" groteszk táncmüvésznője. Rya Rosi, kiváló primaballerina és Rya Förster, a temesvári közönség kedvence, prolongálva. Duett, Marcellines kiváló női táncduett. Müsor kezdete pont fél 11 órakor. Teljesen különálló müsor a bárban, esti pont 12 órai kezdettel. Asztalok előre rezerválandók.

— **Tolvaj csavargókat fogtak el** cimen a mult héten megirtuk, hogy a rendőrség négy munkanélkülit tartóztatott le, akik között volt egy Bogdanovics nevü is. Megállapitjuk, hogy az elfogott csavargó nem azonos Bogdanovics Milán szerelővel, aki Welter Miklós józsefvárosi villanyszerelési üzemében áll alkalmazásban. Bogdanovics Milánnak ezen ügyhöz semmi köze, mint ahogyan a rendőrségen semmiféle ügye nincs is.

— **Lakástüz.** A gyárvárosi Háromkirály-utca 7. szám alatti házban lakástüz támadt. A telefonon értesitett tüzoltóság megjelent a helyszinén és sikerült a tüzet eloltania, mielőtt még nagyobb kár támadhatott volna.

— **Letartóztatott notorius tolvaj. Safirescu vizsgálóbiró tegnap letartóztatta Csiszár József huszonöt éves végvári legényt, akiről beigazolódott hogy hónapok óta lopásból és rablásból él. Többnyire lószerszámokat lopott el a végvári gazdák istállóiból.**

— **Katalin-estély.** Az Erzsébetvárosi Polgári Kör szombaton, november 24-én este tánccal egybekötött nagy müsoros Katalin-estélyt rendez. A tizenegy számból álló müsoron két egyfelvonásos, több ének és táneszám, szavalat és humoros előadás szerepel. A müsor elején és végén a kör dalárdája énekel. A müsort vasárnap délután négy órakor megismétlik. Belépőidij a tánccal egybekötött esti előadásra negyven, a vasárnap délutáni előadásra harminc és husz lei.

Feltünést keltő ujitás a fütés terén. Várakozáson felüli meglepetést nyujt a szabadalmazott

Rom. szab.

„VEZUV"

hőterjesztő és tüzelőanyag megtakarító készülék
Olcsó, mert a tüzelőanyagmegtakaritással a készülék 14 nap alatt megtérül. Minden vaskályhára alkalmazható **Ára 350·— lei**
Szab. tulajd. és egyedüli gyártó:

J. WEISSBERGER

Timisoara IV., Bulevardul Berthelot 1. Prospektus kivánatra ingyen.
Szab. minden államban. Utánzatok büntettetnek. (3450)

— **A magyar legitimisták Ottó mellett.** Budapestről jelentik: A magyar legitimisták tegnap este a Gellért-szállóban vacsorát tartottak, amelyen Apponyi Albert gróf mondott nagy beszédet. Kijelentette, hogy a legitimisták a pragmatika szankció alapján állanak és számukra nem létezik királykérdés. Hangsulyozta, hogy a magyar trónt Ottót, IV. Károly fiát illeti meg és minden kisérlet, mely a trónt mással kivánná betölteni, forradalmi kisérlet volna.

— **Mikulási mesedélután.** A Magyar Nőegylet leánytagozata november 30-án, pénteken, a belvárosi moziban délután három órai kezdettel nagyszabásu mesedélutánt rendez. A meséket Kóró Pál mondja, azonkivül a gazdag müsoron számos gyermekszereplő lép föl tánccal, énekkel és szavalattal. Végül lesz egy kacagtató egyfelvonásos, amelyben a Mikulás bácsi megjelenik a huncut Muncurkónál. Minden gyermek, aki a mesedélutánra elmegy, kedves mikulási ajándékot kap.

— **A kereskedelem panaszai.** Aradról jelentik: Az aradi kereskedők december 3-tól december 10-ig bezárólag az egész aradi piac bevonásával nagy kereskedőhetet rendeznek, amely különböző vásárlási kedvezményekkel lesz egybekötve. Ezzel kapcsolatosan december 2-án délelőtt féltizenegykor az aradi városháza nagytermében az Erdélyi és Bánsági Kereskedőegyesületek Szövetsége kongresszust tart, amelyen szóvá teszik a kereskedelem panaszait.

KÖD, NEDVES PÁRA

megtámadja a tüdőt. Betegséget, bajt, elhárit a jóizü

SIROMALT

gyógyszörp. Minden gyógytárban kapható, egy üveg ára 100 lei. (1450)

— **A vasuti hidról a Begába ugrott.** Sáli István hatvanöt esztendős ujkisodai lakos tegnap délelőtt a belvárosi mozi közelében levő vasuti hidról öngyilkossági szándékból a Begába ugrott. A fuldoklót észrevette Bodó Pál homokszedő és kimentette. A mentők Sáli Istvánt, aki eszméletét vesztette, a kórházba szállitották. Állapota igen sulyos. Chemiczky Imre rendőrkomiszárus megjelent a kórházban, hogy Sáli Istvánt kihallgassa, aki azonban olyan gyenge, hogy nem tud beszélni.

— **Gyilkos ápolónő.** Newyorkból jelentik: A Missouri állambeli Unionville város esküdtbirósága szombaton kezdi meg Gifford Dorottya, egy gazdag farmer felesége bünperének tárgyalását, aki tiz év előtt beteges szenvedélyből ápolónőnek ment és azóta huszonegy beteget mérgezett meg, akik valamennyien elpusztultak.

Biedermeyer-butorok

francia ágy, szekrények, iróasztal, szaongarnitura stb. alkalmi áron

eladók

III., Holló-utca 10, az udvarban.

— **Gyilkos vőfély.** Zomborból jelentik: Hajós Máté napszámos vőfély volt egy lakodalmon, amelyen alaposan elázott. A részeg ember mindenkibe belekötött. Hazafelé menet összeakadt Beljanszky Dobrivoj postakocsissal, akivel összeverekedett. Hajós az egyik udvarból lapátot szerzett, amellyel ugy fejbeütötte Beljanszkyt, hogy az néhány órai kinlódás után meghalt. A gyilkos napszámost letartóztatták.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sipos Domokos:

Vajudó idők

Temesvár, nov. 19.

Közeledik az idő, amikor első évfordulója lesz annak, hogy az erdélyi magyar irodalomnak szomoruságos karácsonya volt. Egy éve lesz nemsokára, hogy Sipos Domokos, a fiatal erdélyi iró, belebetegedve a sok nyomoruság és nélkülözés okozta inségbe feleségét és árváját Isten őrizetére hagyta és meghalt. Örökség nem maradt utána semmi, legfeljebb egy csomo kézirat: vers és novella. Az Erdélyi Szépmives Céh, amely életében nem sokat gondolt a tengődő Sipos Domokossal, elhatározta, hogy kiadja az iró hagyatékát. Vágtat a halál gyüjtőcim alatt kötetbe szedték a költeményeit és azokat még a télen adták ki. A könyvnek ugy erkölcsileg, mint anyagilag szép sikere volt. Most aztán megjelent a második Sipos-kötet, nyolc elbeszélést és egy komédiát tartalmaz és összefoglaló cime: Vajudó idők.

A cim igen találó, mert Sipos Domokos ezekben az irásokban leginkább a háborus és a háboru utáni időt festi, amikor még minden csak kialakulóban van és minden messze van még a megállapodottságtól. A mai sok bánattal, gonddal, vergődéssel teli idő embereit hozza elénk Sipos Domokos. Az irásokat Sipos Domokos tiszta, érthető stilusa, cikornyamentes beszéde, csupamagyaros szóbősége jellemzi Történetei egyszerük, de szépek, meghatók. Legbájosabb valamennyi között A csoda cimü, amelyet könnyek nélkül nem lehet olvasni. Igen értékes A hősi halott cimü novella egy nazarénus katonáról, aki nem fog fegyvert, de hősiességét bizonyitja, amikor saját élete feláldozásával a száguldó autó elől megment egy kislányt. A legfenségesebb a kötetben mégis A diadal. Egy állásából elbocsátott magyar tisztviselőnek a sorsát irja meg benne, a kenyértelenségét, a más pályáratérést, aztán a vajudást, amikor fölfedezi magában a festőtehetséget és minden akadályon keresztül hires müvésszé vergődik fel. A Zokog a porszem cimü komédiában egy állását vesztett tanitó tragédiája tárul elénk, amikor a tanfelügyelő bezáratja a felekezeti iskolát csak azért, hogy a magyar gyermekeket igy az állami iskolába kényszeritse. A tanitó elkeseredésében arra szánja magát, hogy kiirtja egész családját és kapát ragad, hogy sorra agyonverje vele a feleségét és hat gyermekét, de amikor odakint az udvaron felcseng legkisebb lánygyermekének édes hagja, leereszti a kapát és ballag véle a kertbe pityókát ásni, mert hát: élni kell . . .

Nemcsak szórakozás, hanem hasznos tanulság is Sipos Domokos százötvenkét oldalas posthumus könyvének az elolvasása. Az Erdélyi Szépmives Céhet csak dicséret illeti, hogy pótolta Sipos Domokossal szemben azt legalább a halálában, amit életében elmulasztott. És ezzel kapcsolatosan volna még egy kivánságunk. Sipos Domokosnak van még egy csomó tárcája, amelyek különböző ujságokban szétszórtan jelentek meg. Sok derüs, kedves dolog van közöttük. A nagyenyedi diákéletnek számos derüs mozaikja is található azok között. Kár volna, ha azok elkallódnának. Ezekből kitelne még egy Sipos-kötet. Csinálja meg ezt is a Szépmives Céh.

Kubán Endre.

Szinház

Molnár-ciklus Temesvárott

Molnár Ferenc huszonöt éves irói jubileuma is szervesen kapcsolódik bele abba a kitünő önadministrálási gépezetbe, mely a magyar szinmüiró eddigi pályáját is jellemezte. Molnár kétségtelen nagy tehetségét, mely elsősorban a szinpadi technika és a közönség pszichéjének is mereteből fakad, kizárólag a publikum izlésével való megalkuvás szolgálatába állitotta és ezért nem alkotott olyan maradandót, mint tehetségével tehetett és kellett volna. Kellett volna, mert a hivatott irónak nemcsak a közönséggel, hanem az irodalommal szemben is vannak kötelességei. Ezen kötelességének pedig, éppen mert tehetsége erre mintegy predesztinálta, nem tett eleget teljes mértékben. Ezen igazságot nem homályosithatják el szédületes nemzetközi sikerei sem. A temesvári szinház igazgatósága Testőr cimü darabját választotta a ciklus első előadásául. Szellemességei és szellemeskedései ma már nem hatnak ugy, mint csaknem két évtized előtt. Csak a halhatatlan mesterek palettáján kevert szinek nem fakulnak el az idők mulásával. És ennek nemcsak a temesvári szintelen előadás volt oka. Kifogástalan előadás első feltétele a legaprólékosabb részletekig kidolgozott és minden aprólékos részletre kiterjedő rendezés. Ezt a Testőr előadásán nélkülöztük. És sajnosan meg kellett állapitanunk a szereptudás hiányát is. Szücs Irén patinás müvésze e epizódszerepében is kiemelkedő volt. Bánhidy Ilona dekorativ, szép szinpadi megjelenés, fiatalságának üde bájával és kellemes orgánumával rendelkezésére állanak azok a kellékek, amelyek biztató jövőt várnak eléje. Első felléptét csak igéretnek tekintjük, mert egyedül erről nem szeretnénk végleges birálatot mondani. Előadásából hiányzott a közvetlenség és bensőség, amit talán a neki még idegen milliőnek tulajdonithatunk. Fratta Géza uj szerepkörébe még nem élte magát bele egészen, de felfogása ahogyan mindvégig a színészt domboritotta ki, helyes volt. Darvas Ernő kevesebb gesztussal többet mondott volna. Figyelmesebb, körülekintőbb rendezéssel, tökéletesebb szereptudással és ha az ügyelő is helyén lett volna, a siker is bizonyára őszintébb lett volna. **(v).**

A magyar társulat ma két előadást tart. Délután négy órakor mérsékelt helyárak mellett Ábris rózsája, a szellemes amerikai vigjáték kerül szinre. A mulattató darab főszerepet Szücs Irén, Lőrinczy Gizi, Kovács Imre, Csóka, Darvas, Fratta és Felhő Ervin alakitják. Este félkilenc órakor Csókhercegnő, Schreiber Alajosnak, a társulat tehetséges karmesterének operettje van müsoron. A főszerepeket Zöldhelyi Anna, Fekete Rózsi, Kelemen Lajos, Felhő Ervin, Csóka alakitják.

Gyurkovics-fiuk. A magyar társulat legközelebbi operettujdonsága Farkas Imrének, a Cseregyerekek, Nótás kapitány kiváló szerzőjének legujabb darabja, a Gyurkovics-fiuk. A darab Budapesten legutóbb óriási sikert ért el. A Gyurkovics-fiuk Temesvárott kiváló szereposztásban kerül szinre. Zöldhelyi Anna, Bánhidy Ilona, Fekete Rózsi játszák a női főszerepeket, mig a három Gyurkovics-fiut Fratta Géza, Kelemen Lajos és Kertész Gábor alakitják, de hálás szerephez jutnak a társulat összes tagjai. A bemutató előadás szombaton este megy végbe. Az igazgaóság teljesen uj diszleteket készitett a bemutatóra.

Lengyel Irén első fellépése. Pénteken este az Orlow cimü látványos operettben lép fel ujra Lengyel Irén, a temesváriak egykori kedvenc primadonnája. Lengyel Irén az Orlowban egyik legjobb szerepét játsza és általános rokonszenv fogadja. Partnere Fratta Géza lesz, aki az orosz nagyherceg szerepében kabinetalakitást nyujt. Dollyt Fekete Rózsi alakitja, Felhő Ervin, Csóka, Szabadkai és a nagyszerü Szücs Irén járulnak hozzá a sikerhez.

A magyar Nemzeti Szinház uj forgószinpada. Budapestről jelentik: A Nemzeti Szinház tizenkét méter átmérőjü hármas forgószinpada nemsokára elkészül ugy, hogy még az idei szezonban fel is szerelik és azon rendezik az előadásokat.

Müsor:

Csütörtökön délután négy órakor: Ábris rózsája.

Csütörtökön este félkilenc órakor: Csókhercegnő.

Pénteken este félkilenc órakor: Orlow.

Szombaton este félkilenc órakor: Gyurkovics-fiuk.

Vasárnap délután félhárom órakor: Régi nyár.

Vasárnap délután negyedhat órakor: Gyurkovics-fiuk.

Vasárnap este: Román előadás.

Rádió

Autómata ellenőrzi a leadóállomásokat. Londonból jelentik: Az amerikai szövetségi rádióbiztos ugynevezett automatikus légi rendőrt talált föl, amelyet Amerika valamennyi leadóállomásán fognak felszerelni. Az automata ellenőrzi a leadóállomásokat, hogy tényleg az előirt hullámhosszal dolgoznak-e.

Müsor:

Csütörtök. (November 22.) **Budapest.** 12 óra 20: Zongorahangverseny. 5 óra 15: Müvészhangverseny. 8 óra 15: Schubert hangverseny. 10 óra 20: Cigányzene. **Bécs.** 11 óra: Kamarazene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 5 óra: Gyermekek zenés órája. 7 óra 30: **Schubert diszelőadás közvetitése** az operából. **Breslau.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Kamarazene. 10 óra 30: Tánczene. **Berlin.** 4 óra 30: Delutáni hangverseny. 7 óra: Tanhäuser cimü opera közvetitése. **Hamburg.** 2 óra: Zene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra 15: Esti hangverseny. **Langenberg.** 1 óra: Déli hangverseny. 5 óra 15: Schubert hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. **Leipzig.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra 30: A bécsi opera Schubert diszelőadásának közvetitése. **München.** 5 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra 30: Énekhangverseny zenekari kisérettel. **Prága.** 12 óra 30: Zene. 4 óra 30: Tánczene. 7 óra 30: Szimfonikus hangverseny. **Varsó.** 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 8 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 30: Tánczene.

Péntek. (November 23.) **Budapest.** 12 óra 20: Gramofonzene. 4 óra: Asszonyok tanácsadója. 5 óra 45: Szimfonikus zenekari hangverseny. 10 óra: Massi belga zongoramüvész hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Zene. 4 óra 15: Zenekari hangverseny. 5 óra 40: Beethoven Waldstein szonátájának előadása. 8 óra: Steiner kamaraénekes Schubert dalokat énekel. 8 óra 30: Marica grófnő cimü operett előadása. **Breslau.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Énekhangverseny. 9 óra 15: Vidám est. **Brünn.** 12 óra 30: Operettzene. 8 óra: Az elvált asszony cimü operett előadása. **Berlin.** 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Strawinszky Oedipus Rex cimü oratoriumának előadása. **Kattowitz.** 4 óra: Zene. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. **Leipzig.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Nemzetközi népdalok előadása. 9 óra: Népies hangverseny. **Prága.** 4 óra 30: Kamarazene. 8 óra: Az elvált asszony cimü operett előadása. **Stuttgart.** 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra: Szimfonikus hangverseny.

Ha szép akar lenni,
használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 szinben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszertárában, a „Fekete Sashoz", I., Szentgyörgy-tér. !

A hosszu téli esték unalmát
üzze el egy
Rádiókészülékkel
Szivesen bemutatjuk a legmodernebb 3 4-5-7-8-csöves tipusokat.
STANDARD
rádiólaboratórium
Timisoara I., Jenőherceg u. 7. Telefon 18—18
Kedvező részletfizetési feltételek!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirhirdetés harminclei, álláskeresőknek tiz szóig husz lei.

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tiz szóig terjedő apróhirdetést.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Jobb házból való fiu kifutónak felvétetik Sebestyén Béla irógépüzletében. Timisoara I., Piata Sf. Gheorghe, Palatul Episcopal. (3546)

Fiatal, erős tanulóleány, ki irni és olvasni tud románul, magyarul vagy németül, raktárkezeléshez felvétetik. Kezdőfizetés havi 2000·— lei. Rövid ajánlatok „Tricotaj" jelige alatt a lap kiadójába küldendők. (3547)

Állást keres

Gazdasszonynak, anyahelyettesnek, idősebb ur vagy hölgy gondozására ajánlkozik kőzépkoru özvegy urinő. Szives megkereséseket „Özvegy" jeligére a kiadóba kérek. (3536)

Németül beszélő gyermekleányt keresek. Csakis gyermekszeretők, intelligensek és éves bizonyitványokkal rendelkezők jelentkezzenek s kik már ilyen minőségben állásban voltak. Személyes jelentkezés Berger, Hatytyu-utca 28. Timisoara.

Adás-vétel

Antik szalon-asztalt, antik támlás iróasztalszéket, jourasztalkákat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek „Antik" jeligére. (3783)

Fekete prémes használt női télikabát, női-és férficipők eladók. Hitelbank-palota, I. 3. (3493)

Uj modern családi villa azonnal eladó. Megtekinthető II. ker., Hönig-u. 3. (3526)

Eladó: 1 nagy és 1 kisebb jó állapotban levő vaskályha, továbbá egy palizanderfából uj hintaszék, smyrna-teritővel együtt. Kertész, Gyárv., Fő-utca 23. (3534)

Eladó olcsón: igen jókarban levő barna modern fél hálószobabutor, szekrény, ajtóban tükör van. Argamánszőnyeg $3^1/_2 \times 2^1/_2$ m, függönyök, szobor, külön tükör. Megtekinthető d. u. 3-6 óra között. III. ker., Csáky-utca 6, II. em. ajtó 7. (3347)

Egy antik fiókos iróasztal és egy antik könyvszekrény eladó. III. ker., Holló-utca 19. (3552)

Nemes gyümölcsfák Niemetz csődkiárusitásában, legfinomabb fajok, még csak rövid ideig. Kapubejárat: III., Korona-u. 25 (3-as villamos végállomása.) (3553)

Uj, keveset használt Chevrolet-teherautó eladó. IV., Uri-u. 5. Ügyvédi iroda, telefon 23-88. (3557)

Alkalmi vétel! Jókarban levő hálószobabutor elutazás miatt olcsón eladó. Gyárváros, Farkas-utca 24, Kapu alatt balra. (3555)

Lakás

Két szoba, konyha, kerttel azonnalra kiadó. Cim: Mehala, Reviczky-utca 23. Megtekinthető d. u. 3 órától. (3541)

Különbejáratu 1 szoba Belváros központjában kiadó. Ugyanott szép pálma eladó. Cim a kiadóhivatalban. (3521)

Egy gyönyörü szuterrain szoba azonnal átadó. Érdeklődni: III., Holló u. 17, a háziurnál. (3556)

Különféle

Olcsón kiadó autógarage Erzsébetváros, Király-utca 54. (3549)

Gyilkosság a kastélyban

Bünügyi regény

A nyomozási adatok alapján irta: Gábor Emil

49 **(Folytatás).**

— Hogy mi van velem? Az, hogy elfogyott végre a türelmem. Nem tudom többé szótlanul nézni, hogy a feleségem, akit mindig imádtam és a legjobb barátom hogyan mérgeznek meg engem csöppenkint.

Egy pillanatra elhallgatott, azután folytatta:

— Meguntam a tettetést és az arcokba kell végre vágnom, hogy mindent tudok . . .

Berta asszony és Tádé gróf szinte megmerevedtek a rémülettől.

Azonban az asszony még nem tekintette a játszmát elveszettnek.

— Lázban beszélsz, kedves Lajos. Nyugodj meg egy kicsit. Hogyan is képzelhetsz rólam ilyesmit, amit most mondasz. Tudhatod jól, hogy mindketten mennyire szeretünk téged és mennyire aggódunk érted.

Nem folytathatta azonban a beszédet, mert **Sárosi jobb kezének** erélyes intésével hallgatást parancsolt. Azután **harsogóan kiáltotta:**

— Elég legyen a hazugságból és az alakoskodásból. Engem nem fogtok félrevezetni. Én ismerem azt a mérget, amelyet adtok nekem. Mindjárt az első alkalommal felismertem. Megmondjam a nevét is?

Berta elsápadt. Sárosi nem is nézett rá, hanem rendületlenül folytatta:

— Igen, azonnal felismertem a mérget. Te mindenesetre igen ravasz voltál, Berta, amikor ezt a mérget választottad, mert ennek valóban semmi nyoma nem marad a testben a halál után és sem a boncoló orvos, sem pedig a vegyész nem tudja megállapitani a jelenlétét. Ismerem ezt a mérget, mert a készitője, Földi doktor, nekem is eleget beszélt a találmányáról. Hogy te ezt a mérget hogyan szerezted a laboratóriumából, azt nem tudom. Vagy loptad, vagy valamely alkalmazottját vesztegetted meg. A méreg kisérő jelenségei azonban ismertek. Elmondta azokat nekem a doktor régebben. Hiszen emlékszel, engem is érdekelt mindig a vegyészet és nem egyszer ott töltöttem félnapokat a doktor laboratóriumában. Mikor először kaptam a méregből, a kisérő jelenségeket mindjárt fölismertem. És fölismerte azokat Földi doktor is, aki bizonyára azért adta azt a tanácsot, hogy hivassunk pesti tanárt. A pesti professzor is konstatálta a mérget. És akkor nekem a legnagyobb foku tettetésre volt szükségem, hogy ne áruljam el magamat. Mert nem akartam, hogy az orvosok megtudják, hogy meg vagyok mérgezve. Éppen azért egészen más jelenségekről kezdtem beszélni, mint azelőtt és azt csak azért tettem, hogy az orvosokat félrevezessem. Pedig iszonyu kinokat szenvedtem és nagyon össze kellett szednem minden lelki erőmet, hogy ne áruljam el magamat. Csak az igazat kellett volna mondanom az orvosok előtt, csak arról kellett volna leplezetlenül szólnom, amit éreztem, a három orvos azonnal tisztában lett volna az állapotommal és akkor ti el lettetek volna veszve.

Berta asszony remegett. Hát lehetséges volna, hogy a férje tudta, hogy rendszeresen ad be neki mérget és mégsem akarta elárulni? De hát miért volt ez a kiméletet? Mi célja volt ezzel?

Ajkát szólásra akarta nyitni, azonban nem volt ereje hozzá. Rémülten hallgatta tovább Sárosinak az izgalomtól remegő szavait:

— Hogy mégis nyugodtan türtem, hogy engemet megmérgezzetek, az csak azért volt, mert magam is leszámoltam az életemmel és ti csak attól kiméltetek meg, hogy öngyilkosságot kövessek el. Igen, én leszámoltam az életemmel és pedig azon a napon, amelyen megtudtam, hogy ti ketten milyen gyalázatosan elárultatok engem. Miért tettétek ezt velem? Hiszen tudnotok kellett volna, hogy ezzel engem szivem mélyéig sebeztek meg. Téged, Berta, jobban szerettelek, mint az életemet. Te pedig, Tádé, olyan kedves voltál nekem akár a testvérem. És mégis ti csaltatok meg engem olyan nagyon! Ha még az az eset állott volna elő, hogy olthatatlan nagy szerelemre gyultatok volna egymás iránt, akkor még valahogyan érthető lett volna a dolog. Azonban te Berta, bizonyára csak unalomból kezdtél ki Tádéval, akinél — ismerve a multját és a nőkhöz való viszonyát — szintén nem lehetett szó igaz szerelemről.

Szednitzky Tádé ott ült a széken, mintha teljesen összeomlott volna az alakja. Arcvonásai rettenetesek voltak. Nem mert ránézni Sárosira, aki gunyosan mutatott rá:

— Nézd csak, Berta, a kedvesedet, aki téged csak azért tett a szeretőjévé, hogy ezzel is szaporitsa diadalai számát. Nézd csak, mennyire össze van törve, mert nyomorult és gyáva!

Tádé gróf összeszedte férfiasságának utolsó maradékát. Föl akart emelkedni és válaszolni akart Sárosinak, azonban ereje teljesen elhagyta és torkát csak érthetetlen, artikulátlan hang hagyta el.

Berta egyik férfiuról a másikra nézett.

És szemeiről lehullott a kötelék.

Most látta tulajdonképpen, hogy az igazi férfi a férje, akit megmérgezett és a himpellér pedig a szeretője, akinek kedvéért erre a rettenetes bünre vetemedett.

Megijedve, félve, gyáván, meghunyászkodva ült ott a gróf a széken. A rémülettől szinte nem volt beszámitható állapotban. És egyszerre ugy érezte, hogy megvetéssel, utálattal kell erre a gyáva fráterre nézni.

Milyen más ember volt Sárosi!

Ugy tünt fel neki, mint hős, mint vértanu.

És ezt a férfiut akarta föláldozni! Nem, nem! Meg kell, hogy őt mentse! Mindent el akar követni, hogy Sárosit megtartsa az életnek!

Sárosi pedig folytatta szavait:

— Hamarosan eléritek a célotokat! Egymásé lehettek. Azonban tudom, hogy gyülölitek, megvetitek egymást és . . .

Megakadt. A kimerültségtől nem tudott tovább beszélni.

Kis szünet után ujra megszólalt:

— Szomjas vagyok.

A felesége egy pohár vizet nyujtott neki.

— Nincsen benne méreg? — kérdezte Sárosi.

(Folyt. köv.)

Nehéz idők

sulyos sorsesapásai közepette felemelt fővel, igaz ügye tudatában büszkén harcolt a Déli Hirlap a romániai kisebbségi magyar nemzet érdekeiért. És harcol fokozott mértékben ma, amikor tiz esztendő vesztességlistáján nemzeti életünknek csak romjait sorolhatjuk fel. A rombolást nem mi végeztük, hanem szivós és elkeseredett küzdelmünk ellenére is elvégezték azok, akik tulfütött sovinizmusukban azt hitték, hogy az állam érdekeit ugy szolgálják, ha elpusztitanak mindent, amit a kisebbségek az évszázadok folyamán épitettek. A rombolás munkáját gyökeresen elvégezték. A romokon állva nem szabad, hogy belemerüljünk a keserüség és elkeseredés tengerébe, ne adjuk át magunkat a fájdalom emésztő érzéseinek. A pusztulást látva, ez uj felfokozott munkára kell, hogy serkentsen. Hiszen csak azok a várfalak dőltek romba, amelyeket eleink szorgalmas kitartó munkával emeltek és amelyeknek megerősitéséhez mi is hozzájárultunk gyenge erőinkkel. Megmaradt nyelvünk, munkabiró karunk, erős hitünk, rendithetetlen bizodalmunk: él még magyar e honban! És amig magyar él, addig nincs ok a kétségbeesésre, nincs ok a lemondásra. Megnehezedett az idők járása fölöttünk, de az idők járásának ez a sok viszontagsága csak megacélozza erőnket. Ezt az erőt megtartani és fokozni, a hitet erősiteni, a bizodalmat a lelkekben megóvni, munkára serkenteni, magyar nemzeti létünk gyönyörü virágoskertjét ápolni, a gazt és dudvát kiirtani, eszméket felvetni, felszinen tartani, diadalra segiteni, a rombolás után meginduló nagy épitő munkából kivenni részünket, feladatunknak ismerjük és valljuk. Ezen feladatunknak, mely minden magyar embernek egyformán becsületbeli kötelessége, csak ugy felelhetünk meg teljes mértékben, ha közöttünk és a magyarság legszélesebb rétegei között megvan az állandó és legszorosabb kapcsolat. A kapcsolat eddig is megvolt, mert hiszen lapunkkal, melynek minden betüje a becsületes magyar ügyet szolgálja, naponta bekopogtattunk a legtávolabbi magyar ház ajtaján is barátságos eszmecserére. Ujabb és ujabb barátokat kivánunk még szerezni, akikkel megvitathassuk a haza és benne a kisebbségi magyar nemzet sorsát. Ezért áldozatoktól viszsza nem riadva, olyan előfizetési mozgalmat indltunk, mely páratlan az ujságirás történetében és amelynek indoka, hogy mi igyekezzünk a magunk tehetségéhez mérten pótolni azt, amit a hatalom elvett tőlünk. Hogy uj rétegeknek különösen a mostani sorsdöntő órákban a mozgalomba való bevonását lehetővé tegyük, elhatároztuk, hogy mindazoknak, akik december hó ötödikéig beküldik az előfizetési dijat a Déli Hirlapra legalább egy félévre, a lapot azonnal megindítjuk cimükre akár Temesvárott, akár vidékre. A lapot ebben az esetben ujévig ingyen kapják és az előfizetés csak január elsejétől számit. Most folynak a választási előcsatározások, december közepén lesznek a választások és ilyenkor érdeke is mindenkinek, hogy az eseményekről, melyek csaknem óráról-órára kaleidoszkopszerüen váltakoznak, pontos értesüléseket szerezzen. Hisszük, hogy ezen elhatározásunk megértésre talál. Jelszavunk továbbra is az marad, ami eddig volt: mindent a magyarsággal a magyarságért!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Déli Hirlap

1928 NOVEMBER 23 — LEGUJABB — IV. ÉVF. 273 SZÁM

Sulyos balesetek egész sorozata játszódott le ugyanazon a helyen

Budapest, nov. 21.

Tegnap délben a Maglódi-uton a balesetek egész sora történt. A villamosvasutnak egyik sinautója, amelyen a villamostársaság több tisztviselője ment ki a külső vonalak ellenörzésére, nagy sebességgel robogott végig a Maglódi-ut villamossinein. A gyorsan száguldó sinautó hirtelen nagy robajjal rohant bele egy előtte haladó postakocsiba, Az összeütközés olyan heves volt, hogy Balázs János postakocsis, aki a bakon ült, fejjel előre lebukott az utra.

Ugyanakkor jött az uton sebes iramban egy személyautó, amely az egymásnak ment sinautóba és postakocsiba futott bele.

Zsulyovszky Simon tanulógyerek, aki a szerencsétlenség pillanatában éppen át akart menni az ut egyik oldaláról a másikra, a személyautó alá került és véresen terült el alatta. Balázs János postakocsist, aki az esés következtében agyrázkodást szenvedett és akit eszméletlen állapotban azután a személyautó által nekilendített sinautó is elgázolt, halva szedték ki a sinautó kerekei alól. Zsulyovszky Simont, akinek jobb lába és keze eltörött és azonkivül sulyos belső sérüléseket is szenvedett, haldokolva szállitották a kórházba. Felépüléséhez nincsen remény.

A szerencsétlenség szinhelyén csakhamar nagy néptömeg verődött össze. Ebből aztán még egy további szerencsétlenség származott.

Az egyik rendőr éppen a baleset adatait jegyezte föl, a mentők pedig a sebesült Zsulyovszky bekötözésével és elszállitásával voltak elfoglalva, amikor a tömegből hirtelen ijedt kiáltás hangzott föl. Az történt ugyanis, hogy a Maglódi-utra éppen a hármas karamból szinhelyén bekanyarodott egy nagy téglás kocsi, amely Fehér Imre munkást elgázolta. Fehér Imre ott állott a bámulók szélén és nem vette észre az érkező téglás szekeret. A sulyos kocsi keresztülment a negyvenhat esztendős munkáson és a bál lábát combban, a jobb lábát pedig térdben törte el.

Fehér Imrét, aki azonkivül a fején is szenvedett sulyos sérüléseket egy második mentőkocsi a kórházba szállitotta. Felépüléséhez kevés a remény.

A téglás szekér kocsisa, aki amikor a Maglódi-utra behajtott, az ott álló tömeget nem vette észre, Fehér Imre elgázolása után, amikor a tömegből ijedt kiáltások hangzottak föl, annyira zavarba jött, hogy ráhajtott a csoportban álló bámulókra, akik rémülten futottak szanaszét. Ezek közül még hárman kerültek a kocsi alá és sulyos sérüléseket szenvedtek. A tömeges baleset ügyében a rendőrség meginditotta a vizsgálatot.

Királygyilkos tábornok

fiát szemelték ki a horvátországi katonai diktatura vezetőjének

Zágráb, november 21.

Jugoszláviában a hetek óta egymással szembenálló horvát és szerb pártok között a közeledés legcsekélyebb jele sem mutatkozik. A helyzet egyre bonyolultabb lesz, mert azok a kisebbségi nemzetek is, amelyek eddig vagy támogatták a kormányt, vagy pedig jóindulatu semlegességet tanusitottak, az uj iskolai törvényjavaslat miatt szintén a belgrádi kormány ellen fordultak. Ujvidéken a németek hatszáz delegátusa ülést tartott, amelyen tiltakoztak a kisebbségek elnyomatása ellen és azzal fenyegetőztek, hogy a törvényjavaslat elfogadása esetén a horvátok példájára szintén kivonulnak a parlamentből. A külföldi sajtó természetesen élénk figyelemmel kiséri az eseményeket és nem sok jót jósol Jugoszlávia jövőjének. Macek horvát parasztpárti vezér legujabban ismételten kijelentette, hogy Horvátország feltétlenül ragaszkodik az alkotmány megváltoztatásához, ugy, hogy a horvátok Jugoszláviában teljes törvényhozási és végrehajtási állami függetlenséget kapjanak a horvát államjog alapján. Követelik, hogy külföldi viszonylatban Horvátország Szerbiával egyenrangu helyzetet foglaljon el. Nekünk — mondotta — nincs semmi kifogásunk az amputáció ellen sem, de természetesen csak olyan módon, hogy ne Szerbia állapitsa meg a határokat. Az amputáció tulajdonképpen már tiz év óta tart, mert a szerbek mindent elvittek Horvátországból anélkül, hogy csak reménye is lenne a visszatéritésre. Rendkivül sulyosbbitja a helyzetet, hogy a király katonai diktaturát akar életbeléptetni Zsivkovics Pero elnöklete alatt, A tábornok fia annak a Zsivkovicsnak, aki résztvett Sándor király meggyilkolásában és a mostani dinasztia trónrajutásában.

MEGHOSSZABBITOTTÁK A LAKÓK ÖSSZEIRÁSÁT. Bukarestből jelentik: Az igazságügyminiszter elhatározta, hogy a lakók folyamaban levő összeirását folytatni fogja, azonban a határidőt december végéig meghosszabbitotta. A miniszter egyben megengedte, hogy ugy a háztulajdonosok, mint a lakók képviselői a kerületi rendőrségekkel karöltve végezzék az összeirás munkáját.

*

LEMONDOTT A KAMARÁK ORSZÁGOS ELNÖKE. Bukarestből jelentik: Az utóbbi időben felmerült panaszok, amelyeket az erdélyi és bánsági kereskedelmi és iparkamarák terjesztettek elő, érdekes változást idéztek elő a kamarák országos szövetségének vezetőségében. Chercez István dr., az országos szövetség elnöke, ugyanis tegnap beadta lemondását. Az erdélyi és bánsági kamarák a csatolt területek kamaráinak háttérbe szoritásával vádolták meg a központot és több konkrét panaszt soroltak fel, amelyekkel azt igyekeztek bizonyitani, hogy a régi kamarák előnyben részesülnek a csatolt területek kamaráival szemben. A felsorolt panaszok illetékes helyen meghallgatásra találtak és minden jel arra mutat, hogy Chercez István dr. szövetségi elnököt ezen állásáról lemondatták.

*

A NEWYORKI TŐZSDE MOZGALMAS NAPJA. Newyorkból jelentik: A tomboló hausse, amely napok óta tart a newyorki tőzsdén, tegnap folytatódott. Két óra leforgása alatt négy millió darab részvény cserélt gazdát. Ugyancsak tegnap az egyik megüresedett tőzsdeügynöki hely — a szokásos árverési uton — félmillió dollárért kelt el. s

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3·12 Párisban 15·50

Temesvári magánárfolyamok 1928 november 22-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)
Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a másdik áruban a harmadik bankjegyet középkurzusn.

Angol font: 807½—808·00—807·50—, dollár: 166·00—166·10—165·30 dinár: 2·93·00 külföldi, 2·90·00 belföldi, 2·90 effect, hollandi forint: 66·90 67·00—67·00, francia frank: 6·51—6·53—6·55, olasz lira: 8·71—8·73—8·75 cseh kor.: 4·93½—4·94—4·94, német márka: 39·69—39·70—39·70, osztrák schilling: 23·38—23·41—23·50, magyar pengő: 29·04—29·06—29·20, svájci frank: 32·04—32·06—32·10.

Terményárak:

Buza 690, ótengeri 860, ujtengeri 620, korpa 500, napraforgómag 700, árpa 625, lucernamag 4000, len 1100 lei száz kilógrammonkint.

T. Rátz Péter képkiállitása a Cioban-palotában

Felelős kiadó: VÁRNAY ELEMÉR dr. — Nyomatott a »HELICON« Bánáti Nyomda Részvénytársaságnál Temesvár.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj-Napoca.